

Tác giả tình nguyện đi khóa 25 Sĩ Quan Thụ Đốc, sau đó sang Mỹ tham huấn sĩ quan và Ông là một trong 18 học viên VN được chọn lon Thiệu Úy tại quân trường Fort Benning, tiểu bang Georgia. Tác giả hiện là dân Garden Grove. Sau đây là bài viết của ông, với tựa đề được dịch gọn lại theo nội dung.

Hôm vừa rồi, xem một phim Việt Nam, thấy một cô Xếp Chúa la hét nhân viên nhồi nhét làm công nhân viên đang được ra mà không ai dám công kích lên tiếng nói, thấy bất mãn quá.

Xếp bàn giấy, Xếp sổ sách có phải cha mẹ đâu? Vừa phải thôi chứ? Nếu cô làm Xếp ở Mỹ mà la hét như vậy, thì cô nghĩ trình độ nhân viên và còn có thể bỏ đi ra Tòa với tội “lạm dụng quyền hạn” (power abuse) hoặc “quấy nhiễu” (harassment) nếu có thể chứng minh là cô Xếp này luôn có thái độ như thế với nhân viên. Nhưng nghĩ đi rồi cũng nghĩ lại, ở Mỹ cũng rồi. Tuy không có màn la hét, nhưng một khi quý bà mà làm Xếp thì thói quen là cần phải cho nhân viên đang đàn ông kém may mắn.

Qua Mỹ trên hai chục năm, tôi đã phải đi sống nhiều lần, đã sống trong những lần này, là tôi có sống được cảm với bà Xếp, nên tôi nghĩ việc, hoặc bỏ .. đi thôi! Hết thăm bạn bè, ai cũng đang ý với tôi là làm việc dưới quyền một bà Xếp thì hên xui may rồi, may thì gặp một bà Xếp đã tốt thì tốt tốt, xui thì gặp một bà có tính khí như bạn mùa Xuân, Hè, Thu, Đông, chớ a kể gặp bà ác ôn như Điều Thuyền thì tàn đời, trừ khi người làm biết “Nhún” công phu.

Kể sống sống cho bà con nghe vài trường hợp điển hình của tôi nhé. Khi tôi làm việc cho một cơ quan chính phủ cấp Tiểu Bang, với một chức vụ cũng khá oai, tôi biết một bà Xếp “đi” gần sát, phải chi tiền đũa mách sống sót. Bà Xếp này là một người da trắng to lớn, với những b

phần thì t là khiêu khích t đ ng tr c ra đ ng sau. B đã làm X p trên 22 năm r i, nên lúc nào cũng kiêu hãnh v th i gian làm vi c c a mình. B cũng hay nh c đ n cái b ng c p c a mình đã t u đ c t c ch c năm tr c nh m t cái v n quý giá khi n cho m i ng i ph i n ph c. Vì th mà c khu v c (section) tôi làm vi c, g m trên hai ch c m ng, ai cũng răm r p tuân theo ch th c a bà, không dám ho he. Đ n ngày sinh nh t c a B , m i ng i cu ng quýt mua đ t ng. Riêng cá nhân tôi, vì m i vào làm vi c đ c h n n a năm, lai quan ni m r ng dù gì mình cũng t ng làm Sĩ Quan Quân Đ i Vi t Nam C ng Hòa, khi còn quân ngũ ch a bi t ki m đi m v i ai, nay l i ch ng có lý do gì mà n nh b , cho nên tôi t nh queo, không mua t ng cái gì h t. T i bu i sinh ho t, toàn b nhân viên d i quy n c a b thi nhau dâng quà lên. B nh n t ng món, c i hi hí, r i b quà vào m t cái r to. Khi không còn ai dâng lên n a, bà th y thi u th ng tôi, nên nhìn th ng vào m t tôi, khó ch u. T đó, b ki m c gây chuy n v i tôi, hành h tôi thì đúng h n.

B ng i cách tôi kho ng 10 mét, su t ngày dùng “compiut” c a bà đ giám sát tôi và ch m t mình tôi thôi. Tôi bi t th vì m i khi tôi v a đánh sai m t ch trên màn hình c a tôi, thì b đã nh y đ n li n, ch vào l i c a tôi mà giữa! Vì công vi c c a tôi là 100% là làm v i compiut , nên b có th đ i u khi n và theo dõi m i ho t đ ng c a tôi t chính cái máy c a b , y nh ph ng pháp “cách không đi m huy t” y. Đáng lý ra, b ph i đ i tôi duy t l i (review) tr c khi chính th c g i công vi c tôi đi, r i n u tôi sai ph m thì lúc y m i có th “giữa” tôi, nh ng đàng này, vì mu n “ch i” tôi, nên không ch tôi duy t l i đã ch nh tôi r i! Có khi b đ ng ch m ch m đ ng sau l ng tôi, th phì phò vào l tai tôi, làm tôi nh t không th t p trung làm vi c đ c.

Tôi bi t bà này có ý đ nh “ch i” tôi, nên tôi cũng chu n b “ch i” l i b ng cách c đ n gi “ngh x h i” (break) là tôi ghi vào s tay toàn b nh ng l i b giữa tôi, v v vi c nào, ngày nào, gi nào, và thái đ bà ra sao. T t c các v vi c có tính hành h (harassment) nh th đ c tôi ghi chép c n th n, nh ng tôi không h c i m t l i nào! Tôi c l ng thnh, l ng nghe, g t đ u và “th a bà, vâng” (yes, ma’am!).

Tuy thái đ c a tôi r t “ngoan”, nh ng bà X p kia v n nung n u ý đ nh ph i đ u i tôi cho b ng đ c nên m i ngày b l i ki m thêm m t chuy n m i đ r y rà tôi, đ n đ n b nói th ng cho tôi bi t là b s đ u i tôi! Tôi v n ch ng nói gì mà ch mím môi l i nhìn th ng vào m t b . Th y tôi t nh b nh ru i, b t c l ng l n lên, ch đ n đúng m t năm, ngày mà bà ph i làm cu c “duy t xét” tôi, b thông báo th ng cho tôi là không nh ng không lên l ng mà b đ u i tôi vào đ u tu n t i. Tôi v n g t đ u “Dét, mem” r i đi ra, t i th ng bàn gi y c a tôi, m h p th ra, g i th ng m t lá th cho bà T ng giám Đ c, yêu c u cho tôi g p m t g p! Sau đó, tôi vi t m t lá th ng n nh ng kèm theo t t c các đ i n ti n mà b hành h tôi t m t năm nay.

Đ n bu i tr a, tôi nh n đ c th tr l i c a bà T ng Giám Đ c, m i tôi lên g p. Tôi vào, và đ a

Các Bà Xếp Xuân, H, Thu, Đông

Tác Giả: Ng&# i h L

Chúa Nhật, 22 Tháng 5 Năm 2011 20:47

th&# ng lá th&# cùng các ch&# ng t&# ch&# ng minh. B&# T&# ng đ&# c xong th&# c&# a tôi thì run b&# n lên, đ&# a tr&# i lá th&# c&# a tôi và i&# p b&# p nói:

-Anh vi&# t ngay m&# t hàng vào cu&# i lá th&# này xác nh&# n là “không th&# a ki&# n Ti&# u bang v&# v&# này mà ch&# mu&# n gi&# i quy&# t n&# i b&#” thì tôi s&# gi&# i quy&# t ngay cho anh!

Tôi c&# i:

-Vâng, tôi ch&# mu&# n yên lành làm vi&# c thôi.

R&# i tôi vi&# t theo ý bà T&# ng, r&# i ký tên cho yên lòng b&# T&# ng vì b&# bi&# t là n&# u mà tôi đ&# a vào các s&# ki&# n kia mà th&# a Ti&# u Bang ra Tòa thì r&# c r&# i to, Ti&# u bang ph&# i b&# i th&# ng tôi kh&# ng khi&# p, vì tôi s&# ki&# n v&# i lý do “s&# hành h&# mà bà X&# p c&# a tôi đã đ&# a đ&# n cho tôi căn b&# nh m&# t ng&#, h&# i h&# p, lo i&# ng, m&# t ăn, và đ&# n đ&# n đ&# a đ&# n b&# nh th&# n kinh n&# ng, khó ch&# a...vân vân”. Do đó, b&# T&# ng ph&# i gi&# i quy&# t ngay i&# p t&# c tr&# c khi v&# vi&# c tr&# n nên to tát. Sau khi tôi ký xong, thì b&# T&# ng cho tri&# u t&# p các phiên h&# p n&# i các liên tu b&# t t&# n, sáng nào cũng h&# p cho đ&# n chi&# u. H&# ph&# i đi&# u tra th&# t k&#, đ&# a vào các đi&# u mà tôi t&# cáo xem có đúng không tr&# c khi quy&# t đ&# nh vì s&# ph&# n c&# a m&# t nhân viên Ti&# u Bang không nh&# .

Vài ngày sau, b&# T&# ng m&# i tôi đ&# n và h&# i tôi mu&# n gì. Tôi mu&# n đ&# c đ&# i sang b&# ph&# n khác, không làm vi&# c đ&# i quy&# n bà X&# p cũ n&# a. Bà T&# ng cho tôi bi&# t là bà X&# p c&# a tôi cũng đ&# c đi&# u đi ch&# khác r&# i, nh&# ng b&# cũng chi&# u theo tôi, mà cho tôi ch&# n n&# i làm vi&# c. Thi&# t là trùng s&#! Tôi ch&# n ngay m&# t ch&# làm nhân nh&# t, tho&# i mái nh&# t đ&# i quy&# n m&# t anh đã t&# ng là Sĩ Quan B&# Binh Hoa K&#. Anh này th&# y tôi t&# ng là Sĩ quan mà cao c&# p h&# n anh, nên anh có thái đ&# r&# t cung kính. Nh&# t là anh bi&# t tôi m&# i th&# ng m&# t tr&# n to v&# i đ&# ng nghi&# p c&# a anh! T&# đó tôi làm vi&# c lên nh&# đi&# u, đ&# c khen th&# ng lia chia, đ&# c c&# phóng viên c&# a B&# t&# Sacramento xu&# ng ph&# ng v&# n và đ&# c ch&# p hình, đăng báo v&# i hàng tít i&# n “M&# t Nhân Viên làm đ&# c nh&# ng công tác mà k&# khác không làm đ&# c!”

Nh&# th&# trong v&# này, m&# t bà X&# p Chúa là bà Ch&# ng Tinh G&# u Ng&# a, trong khi bà kia i&# i là bà Tiên bi&# t đi&# u i&# m i&# m. Tuy nhiên, m&# t năm sau, tôi xin ngh&# vì lý do đi làm xa quá, m&# i ngày tôi ph&# i lái xe v&# a đi v&# a v&# là b&# n ti&# ng đ&# ng h&#, n&# u không k&# t xe. N&# u k&# t thì có th&# trên năm ti&# ng nh&# ch&# i. Bà T&# ng ti&# c tôi i&# m, bà đ&# ngh&# cho tôi ngh&# không i&# ng 6 tháng, r&# i suy nghĩ i&# i, n&# u ti&# p t&# c, i&# i tr&# vào làm vi&# c. Tôi cảm &# n bà nh&# ng không th&# làm ti&# p đ&# c n&# a, tôi &# n

Các Bà Xốp Xuân, H, Thu, Đông

Tác Giả: Ng&# i h L

Chúa Nhật, 22 Tháng 5 Năm 2011 20:47

lái xe ch m ch m dài d ng d c 4,5 ti ng đ ng h .

Tôi xin đi d y h c và cũng l i đ c đ u v m t tr ng trung h c có bà Hi u Tr ng! Đ c đúng n a năm, tôi l i ngh ! S là bà Hi u Tr ng ng i M này ch bnh ng i M mà k th An Nam Mít nh tôi. Trong l p tôi, có m t con bé M ng i bàn đ u nh ng chuyên quay xu ng nói chuy n v i b n. Tôi nói nh nh v i em vài l n r i là không đ c làm nh th ! Em nghe tai trái r i b qua tai ph i. Ch ng nào t t y. Hôm y, tôi đang gi ng Toán cho l p, thì em l i nói chuy n, l n này, em đ ng h n lên, quay ng i nói léo nhéo v i b n. Tôi b c quá, m i cao gi ng h n lên nh g t: “Ng i Xu ng!” (Sit Down!) Em bé ng i xu ng, r i v nhà méc m . M em nói v i bà Hi u Tr ng th nào mà câu nói c a tôi “ng i xu ng” (Sit Down!) bi n thành “con bò cái! (Heh! Cow!).

Ba b a sau, m i 6 gi sáng mà bà Giám Đ c H c Khu g i tôi ì nhà, khi đang s a so n đ n tr ng, cho tôi bi t nh th ! Tôi gi n quá, phóng th ng đ n tr ng, và yêu c u bà Hi u tr ng cho g p. B M cà ch n này b t tôi ch h n 1 ti ng đ ng h , m i cho g p. Tôi nói l i câu chuy n và đ ngh cho tôi g p em h c sinh nào t cáo tôi nh th . Bà Hi u Tr ng nh t đ nh không cho đ i ch t, và c khăng khăng b t l i tôi t i sao tôi l i g i h c trò là “hê! Con bò cái!” Tôi c ng quy t không nh n l i và ch đòi chuy n công b ng là đ c g p ng i t cáo, n u ng i kia không ch u g p tôi, thì là nói láo! Bà M cà ch n này không ch u, th là tôi đ ng d y, nói là “tôi ngh d y t ngày hôm nay!” r i ra v . Tôi tr thành “m t d y” t ngày y.

M t th i gian sau, tôi l i đi làm và l n này làm vi c d i quy n m t bà Xốp ng i Vi t mình! M i đ u, t ng b là s có n i làm vi c t t có th phát huy h t kh năng c a mình đ ph c v m i ng i, nh t là s ng i Vi t ch u ì nh h ng c a ch ng trình này r t đ ng. Bà Xốp này, t m g i là bà Điều Thuy n, vì tính n t y chang, khi c n thì ì n ì n, khi không c n thì đ ng lông mày, tr n m t, nói nh ng câu không ra đ u đ uôi gì. Ngày đ u đ n làm vi c, b m ng r n, vì đã t ng bi t tôi t khuya. B tâm s là th t ra b mu n đi làm M c S c , b có b ng Cao H c v C V n (M. B, Counseling), b mu n ph c v Chúa, nh ng đ ng đ i n i trôi, đ y bà t i ch này. Đ c tôi là ph tá, b vui l m, và s nh ng v trí qu n tr (managing) cho tôi, còn b s lo viêc giao t , ki m thêm ngu n l i cho ch ng trình (Marketing). Tôi ch m , không nói nhi u, vì đã có kinh nghi m v i m y bà Xốp Xuân, H, Thu, Đông r i, tuy trong lòng cũng vui.

Đ n k h p đ u tiên v i toàn b nhân viên, g n 30 m ng, có s ch ng ki n c a ông Giám Đ c khu v c, b long tr ng tuyên b v i toàn th là “b t đ u t đây, ông X. này s lo qu n tr n i b , còn tui s đi làm Marketing mà thôi. M i vi c đ u hành, là m t tay ông X.”. Thiên h v tay rào rào, vì h đã bi t kh năng đ u hành èo u t c a bà này r i. B coi văn phòng nh cái sân sau nhà bà, mu n làm cái gì thì làm, mu n cho bao nhiêu ng i ngh Vacation m t lúc cũng đ c, mu n b t ai làm quá gi (overtime) thì b t, mu n đ u i ai thì đ u i. Nh ng vì kém kh năng, hay

làm b y, nên nhân viên c n b hoài. Nhi u l n, nhân viên x a tay vào m t b , c cãi um sùm. B không cãi l i, nên im l ng r i tìm cách cho ng i đó “de” b t ng . Ch trong kho ng 7 tháng tôi làm vi c đ , b cho de 5 ng i, trong đó có.. tôi!

L i năng nh t c a tôi là tin ng i và yêu đ i. Ngoài ra l i có tính “th ng ru t ng a” c a m t Sĩ Quan, nên làm vi c hùng h c, không đ ý đ n vi c làm c a mình nh h ng đ n uy tín c a b . Vì tin r ng b mu n tôi qu n tr cho t t, nên sau m t vài tu n nh n xét, tôi thay đ i tầm lum, t các m u gi y t (form), đ n gi gi c, các m c tiêu làm vi c cũng nh quan h c a các nhân viên v i nhau. Tôi lo l ng cho quy n l i c a nhân viên, v a khuy n khích b ng các ph n th ng v a gi i quy t nh ng cách làm vi c l y l c a h t tr c t i gi . Ai hay phàn nàn, khi u n i thì tôi l ng nghe r i nh nhàng gi i thích. Ai có khó khăn riêng, tôi lo h tr . B t c khi nào nghe nói có tr ng i đ đầu đó, là tôi phóng chân đ n ngay, l ng nghe r i gi i quy t. Tôi còn giúp b o v b gi i quy t r t nhi u v r c r i c a bà, n u không có tôi, thì b đã tan hàng vì l m l i n ng. Ngoài ra, tôi đã làm h t kh năng giao t c a tôi đ cho danh ti ng c a ch ng trình ph c v ãy đ c nhi u ng i, nhi u c p gi i ch c t Liên bang, Ti u Bang, đ n th xã bi t đ n.

M i đ u thì b Điều Thuy n khoái chí, c n n khen tôi hoài. Nh ng sau khi mà vi c làm c a tôi đ c ông T ng giám Đ c chú ý, khen ng i tr c ti p thì b đ i “tông”, t tông “Mi” b chuy n sang tông “La”. B b t đ u la tôi tr c m t ng i khác khi b đ quên tài li u đ đầu đó, ki m không ra, thì b đ th a cho tôi! Bà còn c tình qu y (harass) tôi b ng cách làm tôi m t m t nh trong m t đ p l , tôi có phát b ng khen cho các nhân viên, b la l i l n ti ng “làm mau lên!” (hurry up! Hurry up!) làm m i ng i ng c nhiên và ph i ch y có c ! Khi có phóng viên t i ch p hình tôi, thì b ch y l i ch n tr c m t! Tôi h i b c mình nh ng ráng nh n, b đ ch khác.

Nh th ng l , tôi v n là ng i hu n luy n hàng tháng (training). M y tháng đ u tiên, b im l ng ch tôi nói xong, m i phát bi u. Sau này, trong khi tôi đang gi ng, b nh y vào, hoa chân múa tay, ch n h ng tôi, nói linh tinh lang tang. Tuy th y vi c làm c a mình b xâm ph m thô b o, tôi v n c gi im l ng, né tránh. H i tr c, m i l n b nh tôi vi t báo cáo, b đ u c i mím chi: “Anh vi t chuyên nghi p r i, s a giùm t báo cáo này nhé! Cám n tr c nhe!” Sau này, quen l , h th y bà vi t sai văn ph m thì tôi s a li n vì trình đ vi t ti ng Anh c a b ch nh nh h n ESL 5 m t chút. Đ t nhiên, m t hôm b ùng ùng vào phòng tôi, la l i: “Ai nh anh s a Anh văn c a tôi th ? Tôi ch nh anh đ c r i góp ý thôi!” Tôi nhún vai, xin l i. “OK! N u không mu n tôi s a thì đ ng đ a sang tôi n a! Tôi v n t ng là bà mu n tôi s a nh tr c.”

T đ , tôi không th m s a văn c a bà n a, và t ng r ng th là thôi, nh ng câu chuy n không ng ng đ . M t hôm b g i tôi vào phòng b , bi u tôi ph i đi tìm ngu n l i cho s (Marketing). Tôi ng c nhiên h i: “ a, sao h i tr c, bà long tr ng gi i thi u tôi là ch lo qu n tr còn vi c đi làm Marketing là ph n bà?” B g n gi ng, nói y h t nh câu c a ông Thi u: “đ ng nghe nh ng

gì Công Sơn nói...”, nói bằng tiếng Anh: “Đừng tin những gì xếp nói! Chuyện đó xảy ra rồi, cái gì cũng quá khứ là quá khứ!” (Don’t ever believe in what boss says! What happened yesterday is yesterday!) Tôi cúi nhún vai, OK! Nếu muốn vậy thì tôi làm vậy.

Tôi bắt đầu đi tìm nguồn nước cho Sơn và kiếm được vài nguồn, đi theo yêu cầu. Tôi nghĩ vậy là yên thân, nhưng xếp tôi vẫn không chịu vì một khi nguồn tràn bà đã có chỗ trú ẩn thì họ theo đến cùng, bắt chấp mọi thứ đo lường. Bà đã mua tôi ra đi, để bỏ vào cái chĩnh nước của bà có thể bỏ lung lay thì bà nhất định phải cho tôi ra đi. Tôi làm việc giúp ba lần bà, được mấy nhân viên quý mến, được Xếp Chúa tể trên cao khen ngợi và trả công (Xếp Chúa tể nói: “Chúng tôi may mắn có được anh đây giúp sức”), để tôi yên tâm, bà không yên tâm. Sau khi tôi được khen, đã ba lần, bà nói với tôi, nể a đùa nể a thốt: “Bao giờ thì anh đưa tôi đây?” Trừ đi thôi! Tôi phải xác nhận đi, xác nhận là tôi chỉ mua làm phải thôi, không có ý định gì hết, bà vẫn không tin. Tôi lúc này, tôi có linh cảm là bà mua đưa tôi đi cho khuất mắt. Thế rồi, linh cảm này đã làm xuất hiện từ trước đó vài tháng, sau khi tôi không được ý định của nhân viên khác, chỉ vì một sự xuất hiện. Mỗi khi bà mua tôi ký tên vào giấy đưa đi việc, tôi luôn trả lời: “Bà mua đưa thì bà ký lấy. Tôi chỉ mua cần cáo mà thôi.” Bà nhăn mặt, khó chịu. Tôi mặc kệ, lòng nghĩ tâm tôi không cho phép. Chỉ nghĩ đến làm một gia đình điều gì vì một việc, trái tim tôi đã mua nể ra rồi, làm sao có chuyện tôi ký trên giấy đó?

Thế rồi, đúng như tiên liệu. “Buổi mai hôm nay, một buổi mai đây sẽ ngừng thu và gió lạnh...” Bà đến nguồn nước phòng nhân sự vào gặp tôi và nói một câu lạnh lùng: “Ông X.! Liên hệ của ông với công quan đã chấm dứt! Ông nên lấy hết đồ đạc của ông mà ra đi!” Tôi chỉ cười ngạo nhiên chút chút. Ngày hôm đã đến. Tôi cúi, nhún vai, và trả lời: “Lý do gì mà bà đưa tôi?” Bà lập bập: “Ông trả lời không thi hành lệnh công trên!” “Lệnh chi vậy?” Bà lập bập: “Ông Ông..” Tôi gật tay: “Thôi kệ đi lập bập nể a! Tôi biết trả khuya rồi!”

Sau đó, tôi được dạy, lấy hết đồ đạc, rồi chào tạm biệt nguồn nước trong văn phòng, ra xe. Bà chỉ số phòng nhân viên mua bà đưa tôi tất thông tin và xin tiền tạm nghỉ, nói tôi làm thủ tục xin đi. Tôi cảm ơn, dứt túi và “bai, bai” con nguồn nước Điều Thủy kia. Làm việc được quy định bà này cũng nhắc đến kinh khủng vì công phải đóng kể cả “đốt” hơn bà thì mới yên.

Đi vào ác cảm của bà Điều Thủy này không đáng kể. Thôi, thì xin tiền tạm nghỉ vậy! Ai dè, sau khi đến của tôi gửi đi, Bà Nhân Dụng gửi thư trả lời trả lời về lý do tôi “sai trái, và trả lời không chịu tuân lệnh công trên!”. Con nguồn nước lúc nào cũng nói chuyện để o được, có tham vọng làm Mác s này, đã làm hết khả năng như bé của mình để họ nguồn nước đến tận cùng.

Các Bà Xếp Xuân, Hè, Thu, Đông

Tác Giả: Ngái há Lá

Chúa Nhật, 22 Tháng 5 Năm 2011 20:47

Thôi thì đành viết bài báo này, nhám giúp cánh giác quý vá đi làm, nhát là quý ông cáu sĩ quan, cáu công chác Viát, khi đi làm dái quyán máy bà Xáp thì liáu co cám lái, thu hình, náp bóng, dá váng, váng dá luôn miáng, chá đâu đánh đó, và náu có thá thì tìm cách làm vá vang cho bà Xáp mà không nhán công lao thì sá không phái lám vào cánh “báy nghá” nhá tái.